

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat

af 6. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 20. september 2019
Tidspunkt: kl. 11.00
Sted: vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Lars Aslan Rasmussen (S), næstformand, Jens Rohde (RV), Ina Strøjer-Schmidt (SF), Peder Hvelplund (EL), Victoria Velásquez (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Jan E. Jørgensen (V), Tommy Ahlers (V), Kim Valentin (V), Ulla Tørnæs (V), Hans Kristian Skibby (DF) og Katarina Ammitzbøll (KF).

Desuden deltog: Finansminister Nicolai Wammen, uddannelses- og forskningsminister Ane Halsboe-Jørgensen og erhvervsminister Simon Kollerup.

FO **Punkt 1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om taksonomi til fremme af bæredygtige investeringer**

– *Sagen forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*

KOM (2018) 0353

KOM (2018) 0353 – bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (182) – bilag 190 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren takkede for muligheden for ekstraordinært at forelægge sagen om bæredygtige investeringer. Sagen var til forhandlingsoplæg; ugen inden var den blevet forelagt af udenrigsministeren til orientering.

Finansministeren: EU's klimamålsætninger kræver mobilisering af private investeringer til at understøtte den grønne omstilling. EU har i nogle år arbejdet på tiltag til såkaldt bæredygtig finansiering, som netop har dette fokus.

Kommissionen fremsatte i maj 2018 tre lovforslag på området. Der er siden opnået politisk enighed om to af forslagene (Det drejer sig om bæredygtige finansielle benchmarks samt oplysningskrav til finansielle virksomheder, som begge blev forelagt udvalget i januar). Der ventes snart enighed i Rådet om det tredje forslag – en taksonomi – som skal skabe fælles definitioner af, hvad der udgør bæredygtig økonomisk aktivitet. Målet med taksonomien er at skabe større gennemsigtighed i forhold til bæredygtighed for potentielle investorer, både private og

offentlige investorer. Taksonomien skal generelt øge omfanget af bæredygtige investeringer. Investorer, der ønsker at investere bæredygtigt, vil i kraft af en fælles taksonomi få sikkerhed for, at deres investeringer lever op til stringente krav om bæredygtighed. Ensartede definitioner af bæredygtighed på tværs af hele EU (hvor der i dag er forskellige definitioner) kan øge investeringsmulighederne for de investorer, der ønsker at investere bæredygtigt.

En økonomisk aktivitet er ifølge forslaget bæredygtig, hvis den bidrager substantielt til mindst ét af seks kriterier:

- 1) bekæmpelse af klimaforandringer,
- 2) tilpasning til klimaforandringer,
- 3) bæredygtig brug og beskyttelse af vandressourcer,
- 4) omstilling til cirkulær økonomi og genbrug samt forebyggelse af affald,
- 5) forebyggelse og forhindring af forurening og
- 6) beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer.

Samtidigt må aktiviteten ikke skade de øvrige kriterier, og den skal desuden efterleve et minimum af standarder for eksempelvis arbejdstager- og menneskerettigheder.

Det er de finansielle markedsdeltagere, der skal vurdere, om forslagets krav til bæredygtighed af de underliggende økonomiske aktiviteter er opfyldt og informere investor herom. Markedsdeltagere kan være investeringsforeninger og banker. EU-landene skal sikre tilpas afskrækkende sanktioner mod virksomheder, der markedsfører produkter som bæredygtige, men som ikke er i overensstemmelse med taksonomien.

Økonomiske aktiviteter, der f.eks. bidrager til at bekæmpe klimaforandringer (kriterium 1), kunne f.eks. være skovrejsning, elproduktion ved vindkraft, bygningsrenovering m.v. Hvis en finansiell markedsdeltager markedsfører produkter, der indebærer investeringer i sådanne aktiviteter, vil disse investeringer kunne kaldes bæredygtige under visse betingelser – f.eks. hvis de indebærer nulemission eller bidrager til at sænke CO₂-emission. Og aktiviteten må ikke skade f.eks. biodiversitet eller forurene.

Specifikationerne af de enkelte bæredygtighedskriterier skal yderligere udmøntes på teknisk niveau gennem delegerede eller implementerende retsakter. Det skal bl.a. sikre, at kriterierne løbende kan justeres og holdes ambitiøse i takt med den teknologiske og videnskabelige udvikling osv. Der etableres et forum, hvor uafhængige eksperter og EU-landene kan rådgive Kommissionen ved dennes tekniske arbejde med retsakterne.

Forslaget indebærer ikke i sig selv nogle begrænsninger på udbuddet af investeringsprodukter, der ikke er bæredygtige. Forslaget styrer alene, hvilke investeringsprodukter der må markedsføres som bæredygtige.

Regeringen støtter generelt et højt ambitionsniveau for bæredygtig finansiering, så private investeringer bidrager mest muligt til den grønne omstilling og efterlevelsen af klimamålsætningerne. Regeringen støtter konkret en taksonomi, så det bliver nemt og transparent for investorer at investere i bæredygtig økonomisk aktivitet på tværs af EU. Håbet er også, at taksonomien kan understøtte et stigende markedskrav om bæredygtige investeringsmuligheder. Regeringen støtter, at taksonomien bliver bindende (ikke kun vejledende). Regeringen støtter også, at de tekniske dele af forslaget skal være evidensbaserede og foretrækker for dette forslag brugen af delegerede retsakter frem for gennemførelsesretsakter. Den konkrete balance mellem de to typer retsakter i kompromisforslaget kan støttes.

Der ventes enighed om en taksonomi på linje med det foreliggende kompromis, og regeringen vil kunne tilslutte sig en sådan enighed.

Rasmus Nordqvist ville gerne vide, hvordan regeringen var kommet frem til, hvilke organisationer der skulle høres. Der var ikke så mange på bæredygtighedsområdet. Han henviste til en skrivelse af 16. september med anbefalinger fra 50 europæiske ngo'er. Den havde regeringen ikke forholdt sig til. Han kunne sende den videre, hvis regeringen ikke havde set den. Ministeren sagde, at Danmark støttede bindende regler for taksonomi, men i hvor høj grad støttede den det? Hvem skulle vælge ekspertgruppens medlemmer og ud fra hvilke kriterier? Og ville den primært bestå af eksperter fra finanssektoren og ikke bæredygtighedseksperter? Han ville også gerne vide, hvordan man kunne undgå, at kernekraft kom under god og bæredygtig investering.

Jens Rohde påpegede, at de fleste danske borgere vil stå af ved brugen af et ord som taksonomi – det lyder som en sygdom. Det tog ham 2 år at lære, hvad delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter er. Så det ville være hensigtsmæssigt at oversætte, hvad der var tales om, og måske bruge et andet ord end taksonomi. Han kunne i øvrigt meddele, at Radikale Venstre bakkede op om forhandlingsoplægget med understregning af at gå efter en bindende aftale og efter at fastholde mest mulig brug af delegerede retsakter. Gennemførelsesretsakter kan medføre, at hvert land kan blokere for ændringer. I takt med den teknologiske udvikling skal der kunne justeres, vel at mærke ud fra Europa-Parlamentets definition af, at man ikke bare kan gå ind og ændre grundlæggende på lovgivningen uden en forudgående demokratisk og parlamentarisk proces. Han havde gerne set, at man også inddrog skattebetaling. Indeholdt forslaget krav til virksomhederne om skattebetaling? Normalt var han tilhænger af Europa-Parlamentets arbejde, men oplevede, at navnlig Parlamentets Miljøudvalg ofte lagde op til naming and shaming. Her tænkte han på den foreslåede negativliste. Han ville advare stærkt imod en sådan: Enten opfylder virksomhederne kravene, eller også gør de ikke. En negativliste udgør administrativt bøv, der bunder i uskik om at udstille virksomheder.

Formanden henviste til EU-note nr. 6 fra august 2019 med uddybning af begreber som delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, som Jens Rohde havde nævnt.

Jan E. Jørgensen bad om, at der på møderne bliver talt et sprog, som alle kan forstå. Ministrene kunne eventuelt gøre brug af kommunikationsmedarbejdere.

Lagde forslaget i øvrigt op til, at kommuner, der gerne vil investere bæredygtigt, fremover kan sige, at de kun vil investere i steder, der lever op til EU-reglerne for bæredygtighed? Venstre var heller ikke interesseret i en negativliste – ville regeringen tage det op?

Tommy Ahlers sagde, at en blåstempling ville være en kæmpe fordel for danske virksomheder og gøre det nemmere at tiltrække kapital. Havde man lavet en vurdering af, hvilke virksomheder der kunne opnå denne blåstempling? Hvad med en virksomhed som Novozymes? Hvis virksomhedens enzymer bliver brugt i vaskemidler, vil man formentlig kunne vaske ved 30 grader i stedet for 40, men Novozymes som helhed har ikke nødvendigvis et bæredygtigt formål. Hvordan lavede man den afvejning?

Hans Kristian Skibby var betænkelig ved det politiske indhold. En bindende aftale ville give mindre fleksibilitet, som kunne påvirke danske interesser. Der var lagt op til at bekæmpe klimaforandringer, men man burde gøre mere ud af beskrive, at det var de menneskeskabte klimaforandringer, der var fokus på. I de seks vurderingskriterier manglede der også noget om økonomisk holdbarhed. Holdbarhed er en parameter, men hvad nytter det, hvis der ikke er økonomisk holdbarhed også? Han måtte konkludere, at Dansk Folkeparti ikke kunne bakke op om forhandlingsoplægget.

Katarina Ammitzbøll syntes, at det var et godt skridt at opstille kriterier for, hvad der udgør bæredygtig investering. Mange virksomheder og store pensionskasser mangler vejledning. Man så nu, at der blev investeret mere i fossile brændstoffer end i grønne projekter, fordi de er for små. Forslaget kunne medvirke til at gøre dem større. Det Konservative Folkeparti var også imod en negativliste: Det er ikke nødvendigt at hænge nogen ud. Der skal være en positivliste, og så måtte det være op til journalister, ngo'er og andre at spørge øvrige virksomheder om, hvorfor de ikke er på den liste. I mange år har der været OECD-guidelines for multinationale virksomheder, men de er frivillige, og derfor blev de ikke altid efterlevet. Hun var enig i vigtigheden af bindende regler, men mente, at udfordringen blev at kontrollere, at de overholdes. Hvordan kunne man have en pragmatisk tilgang til blåstemplingen af virksomheder, så en masse virksomheder ikke bliver ekskluderet for hurtigt? Bæredygtighed kræver tid og penge, og vejen dertil sker i etaper, så hvad skulle tærsklen være for blåstemplingen?

Victoria Velásquez sagde, at Enhedslisten var positivt indstillet over for forslaget, men anså det for problematisk, at regeringen ikke lagde afgørende vægt på, at det skulle være minimumsdirektiv. Det kunne være med til at spænde ben for, at Danmark kunne gå forrest. Derfor kunne Enhedslisten ikke støtte forhandlingsoplægget. Partiet fandt det også problematisk, at den demokratiske kontrol ville blive mindre, idet der var lagt op til, at Kommissionen via de delegerede retsakter kan fastlægge kriterier for, hvornår investeringsprodukter bidrager væsentligt til at modvirke af klimaændringer. Det var ikke kun et teknisk, men også et meget politisk spørgsmål, hvorfor det burde blive fastlagt i lovgivningen.

Kim Valentin gjorde opmærksom, at visse lande ikke er omstillingsparate, og lader man dem stå på perronen, får man en anden klasse af lande, som virksomheder ikke tør investere i, hvis de skal overholde taksonomien. Derfor skulle man tænke i en mindre rigid taksonomi. Han foreslog at operere med margener, så man f.eks. siger, at virksomheder kan lægge 5 pct. af deres produktion i mindre udviklede lande med en sort energisektor.

Finansministeren var helt enig i, at ordet taksonomi kunne være mere brugervenligt. Men budskabet bag ordet var godt, for det handler om tryghed for bæredygtig finansiering og investering. Ministeren bekræftede, at man fra dansk side mente, at reglerne skulle være bindende. De fleste andre lande arbejdede også for den holdning. Rasmus Nordqvist havde en god pointe, som ministeren ville tage med sig, om fremover at udvide kredsen af høringsparter: Her var det de sædvanlige inden for finansielle ydelser; dog havde Erhvervs- og Finanstilsynet været i dialog med Verdensnaturfonden. Det er Kommissionen, der nedsætter ekspertgruppen, som her bl.a. ville bestå af eksperter i bæredygtighed, sociale forhold samt ngo'er. Ministeren var ikke bekendt med skrivelsen fra de 50 europæiske ngo'er, som Rasmus Nordqvist nævnte, men ville meget gerne læse den. Atomkraft var ikke nævnt specifikt i forslaget, men vurderingen var, at investeringer i atomenergi ikke bør kategoriseres som bæredygtige under taksonomien.

Ministeren sagde til Jens Rohde og Jan E. Jørgensen, at det er en fælles opgave at formidle på en måde, så det er muligt for borgerne at forstå de emner, udvalget diskuterer. Det er en hård kamp, men den er værd at tage, så borgerne ikke føler sig fremmedgjorte over for de beslutninger, der tages.

Det var også ministerens holdning, at en bindende aftale var bedst, og at der skulle være flest mulige delegerede retsakter og en positivliste. Om skattebetaling sagde han, at minimumskrav også indebærer, at man overholder OECD's guidelines, som Katarina Ammitzbøll refererede til. De stillede bl.a. krav om ordentlig adfærd i forhold til skat; at man f.eks. skal efterleve skatelovgivningens ånd, samarbejde med offentlige myndigheder etc.

Ministeren sagde til Jan E. Jørgensen, at der med forslaget var lagt op til, at både offentlige investorer og private investorer kan investere bæredygtigt. Det ville have stor betydning mange steder og kunne give tryghed hos kommunalpolitikere, der af gode grunde ikke i deres dagligdag beskæftiger sig med EU-systemets kringelkroge og finansielle investeringer.

Til Hans Kristian Skibby sagde han, at regeringen var bekymret for, at en ikkebindende aftale måske nok ville udgøre en fin hensigtserklæring, men ikke få reel betydning. Regeringen mente altså ikke, at Dansk Folkepartis bekymring skulle stå i vejen for en bindende aftale. Om at have et økonomisk kriterium sagde ministeren, at der også lå i forslaget, at man forudsætter, at de investeringer, der laves, giver mening. Det kunne man sikre ud fra de seks kriterier. Det var vigtigt med bindende regler – som også Katarina Ammitzbøll gav udtryk for. Med vejledende regler er det ofte sådan, at dem, der har mest brug for at følge dem, ikke gør det.

Ministeren opfattede primært Victoria Velásquez' kommentarer som principielle bemærkninger. Om konsekvenserne for Danmarks handlefrihed sagde ministeren, at tanken var at have fælles EU-regler for EU-bæredygtighed, når man skal investere. Man kan derfor ikke i Danmark eller i andre EU-lande tillade virksomheder at kalde deres finansielle investeringer bæredygtige, hvis de ikke lever op til regelsættet og omvendt heller ikke forhindre dem i at kalde deres finansielle produkter for bæredygtige, hvis de efterlever det. Man kan i princippet godt lave nationale bæredygtige taksonomier, som er mere ambitiøse end EU-taksonomiene, men det må i givet fald være en klar og tydelig supplerende taksonomi og ikke en erstatning for EU-taksonomien, og må således hverken træde i stede for eller udvande det, man med forslaget sagde ja til.

Ministeren mente, at Kim Valentin havde en relevant pointe: Man skal passe på ikke at lade det bedste bliver det godes fjende. Forslaget kunne dog ikke stå alene i forhold til EU-bistand til ikkeudviklede lande, og det var også en del af en bredere klimaindsats. Sammenlagt udgjorde det en fornuftig balance, men han var enig med Kim Valentin i, at man skulle være opmærksom på ikke at spænde ben for gode initiativer.

Svaret til Tommy Ahlers lød, at specifikationerne for, hvilke danske virksomheder der ville blive omfattet, p.t. ikke var udarbejdet. Men der var en generel forventning om, at klare krav ville være en fordel for danske virksomheder og deres konkurrencemuligheder, fordi Danmark har et grønt fokus.

Rasmus Nordqvist kvitterede for ministerens svar om høringsparter. Ministeren ville støtte bindende lovgivning, men i hvilken grad? Var det noget, han ville "arbejde for", "lægge vægt på" eller "lægge afgørende vægt på"? Han ville sørge for, at skrivelsen fra de 50 ngo'er blev sendt til ministeren. Europa-Parlamentet havde lagt op til, at der også skulle være eksperter i menneskerettigheder i ekspertudvalget; støttede regeringen det? Og støttede den at arbejde med rettidig omhu, så menneskerettighederne stod stærkere i bæredygtighedspræmisserne? Det forekom ham i øvrigt underligt, at udvalget først fik sagen fremlagt nu, idet Europa-Parlamentets holdning lå tilbage fra marts 2019. Hvad skyldtes det? En forudgående politisk drøftelse ville have været at foretrække inden mandatafgivelsen.

Jens Rohde bakkede op om forhandlingsoplægget.

Jan E. Jørgensen bakkede op om forhandlingsoplægget, men ville gerne have svar på Tommy Ahlers' spørgsmål. Hvis ikke nu, så skriftligt. Han forstod, at man ikke nu kunne sige, hvilke virksomheder der kunne opnå bæredygtighedsklassifikationen. Men hvad med de virksomheder, der både har bæredygtige og ikkebæredygtige produkter? Ville en sådan virksomhed kunne komme i betragtning til at få det grønne stempel – eller spurgt på en anden måde: Hvor stor del af virksomheds aktivitet skal være bæredygtig for at komme i betragtning?

Victoria Velásquez takkede ministeren for at bekræfte, at der var tale om en totalharmonisering. Enhedslisten kunne ikke bakke op om forhandlingsoplægget.

Finansministeren takkede Rasmus Nordqvist for den positive modtagelse af ideen om at udvide kredsen af høringsparter på sager, der rækker langt ud over det finansielle. Det gav også god mening at tænke menneskerettighedsspørgsmål og menneskerettighedsorganisationer ind i det videre forløb. Regeringen lagde stor vægt på, at reglerne for taksonomien blev bindende og mente også, at de ville ende med at blive det.

Til Jan E. Jørgensen sagde ministeren, at der var mulighed for, at virksomheder kan opgøre, hvor stor del af deres omsætning der kommer fra bæredygtige aktiviteter. Der opstilles tærskler for, at en virksomhed eller en investering bliver anset for bæredygtig. Eksempelvis kan en bilproducent, der opnår 20 pct. af sin omsætning fra elbiler og 80 pct. fra biler på brændstof være 20 pct. bæredygtig, såfremt den overholder krav til sociale rettigheder. Det handler om den enkelte aktivitet i en virksomhed og ikke virksomheden som helhed. På den måde ville virksomheder, der for en del af deres produktion er langt fremme, men på andre områder er i proces eller bare har andre fokusområder, også kunne få gavn af reglerne.

Ina Strøjer-Schmidt sagde, at Socialistisk Folkeparti støttede forslaget og især var glade for, at regeringen delte partiets vurdering af, at atomkraft ikkebæredygtigt.

Jan E. Jørgensen sagde, at det måtte betyde, at f.eks. Tesla kan få et grønt stempel, mens en anden større bilfabrikant, der måske har større potentiale for elbiler, og hvor man kunne tage noget overskud fra konventionelle bilprodukter og flytte over til udvikling af elbiler, også kunne omfattes. Det var positivt, og han håbede, at der ville blive arbejdet videre med den linje. Kunne ministeren i øvrigt ikke hjælpe med at forklare Enhedslisten, hvorfor det ikke gav mening at tale om et minimumsdirektiv her? Det ville svare til, at kriterierne bag EU-Blomsten var forskellige fra land til land.

Rasmus Nordqvist ville være sikker på, at ministeren kendte udvalgets begreber: "arbejde for", "lægge vægt på" og "lægge afgørende vægt på". Ministeriet burde holde sig til de tre begreber og ikke sige "lægge stor vægt på", som det var tilfældet i hans tidligere svar. Han valgte at tolke ministerens udsagn i retning af, at han ville "lægge vægt på" bindende regler. Alternativet støttede forhandlingsoplægget. Rasmus Nordqvist opfordrede til et større fokus på menneskerettighederne – det kunne man få ved at støtte op om Parlamentets ønske om eksperter på menneskerettighedsområdet i ekspertudvalget.

Finansministeren mente ikke, at han kunne sige det klarere, end Jan E. Jørgensen allerede havde gjort: Man skal have ensrettede regler. Den mere polemiske diskussion ville han lade udvalgets medlemmer tage med hinanden. Over for Rasmus Nordqvist bekræftede han, at "lægge stor vægt på" i udvalgets terminologi betød "lægge vægt på". Han ville meget gerne gå ind i menneskerettighedsaspekterne.

Victoria Velásquez forstod ministeren sådan, at man ikke må lave regler, der står i vejen eller i stedet for. Enhedslisten så gerne en laveste fællesnævner. Da det ikke var tilfældet, kunne

partiet ikke støtte forhandlingsoplægget. Økologimærket havde flere gange skullet forsvares, og Danmark har højere standarder f.eks. hvad angår økologisk vin. Det var vigtigt for Enhedslisten, at Danmark kan gå forrest og sikre de bedste muligheder.

Formanden ville gerne vide, hvordan ministerens imødekommenhed over for udvalgets synspunkter ville komme til udtryk i den videre behandling af forslaget. Og skulle hans bemærkninger om den retoriske stil tolkes som et tilsagn om, at der fremover ville være en anden sproglig stil at spore fra ministeriets side? Hun appellerede til, at regeringen blev afklaret om brugen af udvalgets begreber dvs. "arbejde for", "lægge vægt på" og "lægge afgørende vægt på", så udvalget ved, hvordan regeringen vil agere i forhandlingsforløb.

Jens Rohde spurgte, om ministeren ville love udvalget generelt at holde sig fra at gå efter laveste fællesnævner.

Finansministeren mente, at laveste fællesnævner i de fleste forhold i livet ikke er det rette sted at placere sig, men at det må bero på konkrete vurderinger. Til formanden sagde han, at han gerne ville invitere udvalget til en briefing om de videre forhandlingerne, og at udvalget også kunne få tilsendt et notat om, hvad der videre skete i sagen.

Han så også gerne et samarbejde om den sproglige stil. Spørgsmålet var, om det kun gjaldt Finansministeriet og ikke udvalg, regering og Folketing i det hele taget. Hvordan man kan blive bedre til at gøre diverse sager lettere tilgængelige var en diskussion mellem regering, udvalget og præsidie værd. I en sagsbehandlende rolle, hvor sager skal fremstilles korrekt, kan man søge at gøre det med mere tanke på dem, der ikke har levet med EU-lingo. Det så han meget gerne, at man bidrog til i fællesskab. Han tog Rasmus Nordqvists og formandens bemærkninger om regeringens indstillinger til sig. Det skulle man have en dialog om.

Formanden takkede for tilsagnet om at ville følge op på udvalgets begreber for, hvordan regeringen agerer i forhandlingsforløb. Skiftende regeringer havde været lang tid om at tage dem til sig. Hun takkede også for ministerens vilje til at se på den sproglige stil. Hendes spørgsmål gik dog også på, i hvilket omfang ministeren nu ville følge op på den imødekommenhed, han havde udvist i sine svar på udvalgets spørgsmål og kommentarer. Ville regeringen sørge for at få gjort de synspunkter gældende, måske i form af en erklæring i de videre forhandlinger? Det var positivt, at ministeren gav tilsagn om at lade udvalget følge forløbet, men hvad ville dagens debat betyde for regeringens ageren i det videre forløb?

Finansministeren havde tilkendegivet, at regeringen var enig i mange af de fremsatte synspunkter. Regeringen ville løbende i arbejdsgrupper og i andre sammenhænge arbejde med de synspunkter, den var enig i, og på baggrund af det mandat, den her indhentede. Der var også fremsat synspunkter, som regeringen ikke var enig i, og de ville selvfølgelig ikke blive fremført.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Dansk Folkeparti havde udtrykt sig imod det.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3714 (konkurrenceevne) den 26.-27. september 2019

EUU alm. del (182) – bilag 190 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren ville fremlægge de to sager til orientering som en del af dagsordenen for konkurrencerådsmødet den 26. september samt to sager under siden sidst. Han ville selv deltage i rådsmødet.

Uddannelses- og forskningsministeren oplyste, at der var to forskningspunkter på konkurrencerådsmødet den 27. september. Under siden sidst ville hun orientere om tre sager, som hun forventede at forelægge til forhandlingsoplæg i løbet af efteråret.

1. Udvikling af vores økonomiske grundlag: vision for en langsigtet strategi for bæredygtig vækst

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3714 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Uddannelses- og forskningsministeren: Som baggrund for debatten er der udarbejdet et formandskabspapir. Papiret skal fungere som input til de kommende initiativer fra Kommissionen på området.

Regeringen bakker stærkt op om formandskabets ambitioner om at sætte bæredygtig vækst på dagsordenen. Regeringen lægger vægt på, at en eventuel ny europæisk vækststrategi vægter den grønne omstilling og bæredygtighed.

I papiret slås det fast, at forskning og innovation spiller en afgørende rolle i at omstille samfundet i en grøn og bæredygtig retning. Det kan jeg kun være helt enig i. Regeringen lægger derfor vægt på, at fremtidens europæiske forskningspolitik får et bæredygtigt og grønt sigte.

Forskning og innovation skal bidrage til, at vi finder banebrydende løsninger på de udfordringer, vi står over for – ikke mindst på det grønne område. Nye grønne løsninger er afgørende for at få os i mål med at opfylde Parisaftalen og indfri verdensmålene. Vi skal blive bedre til at tænke på tværs af politikker – det gælder både nationalt og i EU-regi. Derfor ser jeg meget positivt på, at formandskabet har fokus på at samtænke forskning og innovation med de øvrige relevante politikområder i EU. Det gælder både miljø-, klima- og energipolitik og også erhvervs- og industripolitik.

Helt konkret er det ikke kun forskningsministrene, men også ministrene med ansvar for indre markedsdelen af Konkurrenceevnerådet, der drøfter emnet. Derfor vil erhvervsministeren om lidt forelægge det samme punkt.

Rasmus Nordqvist anbefalede ministeren at læse den offentlige henvendelse fra 236 europæiske forskere om vækstafhængighed, der kom i 2018. Den indeholder et velreflekteret indspark til debatten.

Se i øvrigt diskussionen under punkt 2 og under siden sidst.

2. Horisont Europa pakken: synergier med andre programmer

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3714 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Uddannelses- og forskningsministeren: Næste punkt er en politisk debat om synergi mellem Horisont Europa og andre EU-programmer. Generelt ville regeringen foretrække, at spørgsmålet om synergier mellem EU-programmer blev behandlet horisontalt i forbindelse med drøftelserne af den flerårige finansielle ramme. Men i forslaget til den flerårige finansielle ramme foreslår Kommissionen, at det skal være nemmere at flytte midler mellem forskellige budgetlinjer via øgede muligheder for fleksibilitet. Formålet er en bedre udnyttelse af budgettet, men det vil omvendt føre til et øget udgiftsniveau for medlemsstaterne.

Regeringen fastholder behovet for et stramt budget for EU. Regeringen lægger derfor vægt på, at budgetmæssig fleksibilitet må drøftes i tæt sammenhæng med det samlede udgiftsniveau. Når det er sagt, så støtter regeringen, at der er fokus på at optimere indholdsmæssig synergi mellem Horisont Europa og relevante EU-programmer. Det er en prioritet for regeringen at skabe øget sammenhæng mellem forskning, uddannelse og innovation. Jeg er derfor meget positiv over for, at der ses på mulighederne for øget indholdsmæssig synergi mellem Horisont Europa og Erasmus+.

Et af de steder, hvor der er et særligt potentiale for øget indholdsmæssig synergi, er initiativet om de nye strategiske netværk af europæiske universiteter. Der er også andre steder, hvor indholdsmæssig synergi kan være rigtig fornuftig. Det gælder eksempelvis synergi mellem Horisont Europa og landbrugsprogrammerne og klima- og miljøprogrammerne. Det kan potentielt bidrage til at indfri ambitiøse EU-målsætninger på klima- og miljøområdet. Også på innovationsområdet er der potentialer. Det gælder f.eks. indholdsmæssig synergi mellem Invest EU og Horisont Europa, herunder særlig det nye europæiske innovationsråd (EIC).

Det kan potentielt bidrage til at øge Europas innovationskapacitet, herunder evnen til at omsætte excellent forskning til innovative løsninger.

Jens Rohde var ikke interesseret i en skåltale om at prioritere forskning og innovation, men i, hvordan man kunne se det på regeringens politik i udspillet til den finansielle ramme – også i lyset af ministerens ord om en stram budgetpolitik, som i henhold til udenrigsministeren og finansministeren betød et budgetmax på 1 pct. af BNI. I det samlede regnestykke ville det betyde, at regeringen lagde ud med en manko på 1.300 mia. kr.

Rasmus Nordqvist henviste til forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme og gjorde opmærksom på bagsiden af at have fleksibilitet i budgetlinjerne: Man risikerer at udvande de forskellige instrumenter, når man flytter penge rundt mellem områderne. Flexibilitet må ikke føre til, at man f.eks. tager midler fra forskningsmidler og bruger dem på landbrug.

Ulla Tørnæs gik stærkt ind for at skabe bedre sammenhæng mellem forskning, uddannelse og innovation på europæisk plan. Der var måske tale om en ubegrundet bekymring fra hendes side, men sørgede man for, at synergierne ikke blev skabt på bekostning af det af Danmark højt prioriterede excellenceprincip inden for Horisont 2020?

Uddannelses- og forskningsministeren svarede, at rammerne for hendes område blev forhandlet som en del af den samlede MFF-budgetforhandling. Den hørte under finansministerens ressort; selv havde hun mest at gøre med, hvad pengene inden for hendes område skulle gå til.

Ministeren kunne berolige Ulla Tørnæs med, at hun ikke så synergien som et modsætningsforhold til excellenceprincippet i Horisont 2020. Det er en vigtig prioritering, at forskningsmidler skal gøre mest muligt gavn, og at man også kan arbejde på tværs, så de bedste hoveder sidder sammen til fælles gavn for Europa. Der syntes hun, at forskningsprogrammet havde en styrke.

Rasmus Nordqvist påpegede, at det samlede budget nok lå i regi af Finansministeriet, men at der også er sektorforhandlinger inden for de forskellige områder.

Jens Rohde beklagede, hvis hans tidligere spørgsmål var drilsk, og anerkendte, at budgetforhandlingerne er finansministerens område. Dog forholder det sig sådan, at regeringen er et kollegium, og at der her var fare for forventningsafstemning på falske præmisser: Der er ikke nok penge, hvis alle ministerier vil have samtlige deres prioriteter igennem. Han havde selv været med til at forhandle forskningsprogrammet Horisont 2020, og grundet den dogmatiske holdning – dels fra dansk side, dels fra andres landes side – om et budgetmax på 1. pct., var man nødsaget til at skære drastisk ned på en række af de forventninger, der ellers var stillet i udsigt. Hver gang han hørte en minister fremhæve en mængde prioriteringer inden for eget område, men samtidig fastholde en strambudgetdisciplin, ville han spørge vedkommende, hvordan det skulle udmønte sig. Det måtte være rimeligt.

Uddannelses- og forskningsministeren sagde ja til, at regeringen er et kollegium og bakkede fuldt ud op om finansministerens rolle i forhandlingerne om den overordnede budgetramme. Det var vigtigt for den regering, hun var del af, at have en stram budgetlinje: Man må prioritere, og det kan ganske vist koste på mængden af indflydelse. Men det var også sådan, at inden for den ramme, som den siddende finansminister kæmpede for i Bruxelles, blev der brugt penge på forskning, og der var i høj grad fokus på klima og grøn omstilling – et fokus, som ministeren bakkede op om og ville bruge mange kræfter på at understøtte. Hun anså i øvrigt Jens Rohdes spørgsmål for at være helt reelt. Hendes svar måtte så være, at der var tale om en afvejning.

Jens Rohde spurgte, hvordan ministeren og regeringen ville sikre sig imod, at der blev taget fra forskningsmidler til andre aktiviteter, som det var sket i 2014, da kommissionsformand Jean-Claude Juncker stjal milliarder fra forskningsområdet til investeringsfonden.

Uddannelses- og forskningsministeren mente ikke, at der var uenighed om, at der var omkostninger forbundet med at kæmpe for et stramt budget. Regeringen gjorde det, som også tidligere regeringer havde gjort, og mente, at budgettet skal vokse i takt med velstanden. Det forekom rimeligt. Ministeren var glad for, at man inden for forskning, bæredygtighed og grøn vækst gik i den rigtige retning, hvor Danmark var blandt de verdensførende og gerne skulle have resten af Europa med.

Formanden henviste til ministerens bemærkninger om et stramt budget – det koster på indflydelse og omkostninger, sagde hun. Var der ikke fordele forbundet med en politisk linje om et stramt budget?

Uddannelses- og forskningsministeren gik i høj grad ind for den stramme budgetlinje og var ikke i tvivl om, at man risikerer, at budgettet vokser, hvis man ikke er opmærksom på at holde en fast ramme. Det var som sagt finansministerens bord at forhandle den overordnede ramme. Det betød ikke, at regeringens medlemmer ikke kunne diskutere konsekvenserne for de enkelte områder. Det gjorde hun også gerne.

3. Udvikling af vores økonomiske grundlag:

a) Vision for en langsigtet strategi for bæredygtig vækst

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3714 – bilag 2 (samlenotat side 6)

Erhvervsministeren: Det finske formandskab har taget initiativ til denne drøftelse, da den grønne dagsorden forventes at være i fokus hos den nye kommission og det nye europaparlament. Udgangspunktet for drøftelsen er et finsk formandskabspapir, som fokuserer på emner, der kan fremme bæredygtig vækst i EU.

Der peges på, at det indre marked og den grønne omstilling bør kobles tættere sammen i en ny europæisk industripolitik; at brugen af data og kunstig intelligens skal øges, og på, at det multilaterale og regelbaserede internationale handelssystem skal fastholdes.

Regeringens holdning:

Fra regeringens side bakker vi stærkt op om bæredygtig vækst – også på EU-plan. Vi ønsker, at EU i fremtiden skal være en klimaunion. Det er en prioritet for os, at fremtidens europæiske erhvervs- og industripolitik får et bæredygtigt og grønt sigte. Der er masser af potentialer for dansk og europæisk erhvervsliv i den grønne omstilling.

Vi ser allerede en del danske virksomheder tage initiativ til at fremme bæredygtige forretningsmodeller som reaktion på den stigende efterspørgsel fra forbrugerne på grønne og bæredygtige produkter. Omstillingen til grønne forretningsmodeller er ikke kun godt for klimaet, men også for virksomhedernes omsætning. Derfor skal vi have hele EU med ombord.

Regeringen lægger derfor vægt på, at fremtidens europæiske vækstpolitik trækkes i en grønere og mere bæredygtig retning, så vi kan opfylde Parisaftalen og verdensmålene og omstille til en mere cirkulær økonomi.

Det indre marked er en hjørnesten i EU til enorm gavn for vores virksomheder. Og når verden ændrer sig – for eksempel imod en mere grøn og digital dagsorden – skal reglerne for det indre marked understøtte denne udvikling.

Endelig støtter regeringen, at EU fortsat promoverer og forsvare en ambitiøs og fair handelspolitik. Vi skal understøtte europæiske virksomheders mulighed for at anvende globale, bæredygtige værdikæder – også til at handle med grønne varer og tjenester. Det vil være til gavn for økonomien og for klimaet.

Jens Rohde var klar over, at ministeren gik ud fra det talepapir, han havde fået udleveret, men appellerede til, at han blev mere konkret. Udvalget ved godt, at f.eks. det indre marked og grøn omstilling er en god ting. Det interessante var at få at vide, hvad den danske regering havde tænkt sig at melde ind: Hvordan kunne man f.eks. sikre, at det indre markeds regler

overholdes? Ministeren skulle ikke opfatte det som en personlig kritik, men det kunne være et godt underlag for diskussionerne mellem regeringen og Folketinget, hvis regeringen gjorde sig umage – og især ressortministrene.

Erhvervsministeren syntes, at Jens Rohde kommentar var kvalificerende for, at han på fremtidige møder forhåbentlig kunne være mere konkret. Dog forholdt det sig sådan, at konstateringen af, at det indre marked er et godt koncept kan virke banal, men den er samtidig vigtig, når man tager bevægelser på den europæiske scene, der arbejder med ønsket om at have systemer ved siden af eller oven på det indre marked, i betragtning.

b) Konkurrenceevnetjekket

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3714 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Rådsmøde 3694 – bilag 3 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde konkurrenceevne 27/5-19)

Erhvervsministeren: Konkurrenceevnetjekket er et tilbagevendende punkt på rådsmødedagsordenen, hvor der denne gang vil være fokus på den eksterne dimension af EU's konkurrenceevne. Det forventes, at Kommissionen vil indlede drøftelsen med en præsentation, der fokuserer på betydningen af international handel for EU's økonomi og europæiske job. Her forventes særlig spørgsmålet om EU's industri og erhvervslivs integration i globale værdikæder og den stigende internationale konkurrence at blive centrale emner.

Kommissionen vil fremhæve flere policy-tiltag som kan styrke EU's konkurrenceevne – både tiltag, der fokuserer internt i EU og eksternt på handelsrelationerne til andre økonomier.

På den eksterne side vil det være elementer som at sikre lige konkurrencevilkår globalt og en reform af WTO. På den interne side vil være tiltag såsom en industripolitisk strategi og en udbygning af det indre marked.

Regeringens holdning:

Regeringen er positiv over for, at Kommissionen sætter fokus på EU's konkurrenceevne globalt og vores integration i globale værdikæder. Dette fokus på globale værdikæder er særlig relevant for en lille og åben økonomi som Danmark, der i høj grad eksporterer produkter til andre EU-landes virksomheder, som så efterfølgende videreeksporterer til andre lande. Vores job og velfærd er derfor afhængig af global handel.

Regeringen er enig i, at den europæiske konkurrenceevne er udfordret i den globale konkurrence. Spørgsmålet er, hvordan konkurrenceevnen forbedres. Det eksterne aspekt er særlig vigtigt for en økonomi som den danske, der er afhængig af, at virksomhederne kan handle globalt, og som kan være udsatte, når der indføres toldmure, handelsbarrierer og protektionisme. I forhold til det interne aspekt mener regeringen, at det indre marked skal stå centralt i at styrke konkurrenceevnen:

Færre barrierer og lettere markedsadgang for særlig små og mellemstore virksomheder giver muligheder for ny vækst og eksport.

Ligeledes vil regeringen arbejde for, at den kommende industripolitiske strategi fokuserer på industriens digitale omstilling og konkurrencedygtighed. Vi ser også muligheder i klimaomstillingen, især hvad angår eksport af ny grøn teknologi.

4. Eventuelt

Erhvervsministeren: Jeg vil endvidere benytte lejligheden til at nævne, at miljøministeren på næste fredag forelægger dagsordenen til rådsmødet (miljø) den 4. oktober. Hun forventes bl.a. at fremlægge et forslag om typegodkendelser af motorkøretøjer. Der blev oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 12. juli 2019 herom. Sagen er så ny, at miljøministeren ikke har haft mulighed for at orientere om sagen i udvalget. Det forventes, at miljøministeren vil forelægge sagen til forhandlingsoplæg, da det finske formandskab har meddelt, at de planlægger at starte forhandlingerne med Europa-Parlamentet allerede her i oktober.

5. Siden sidst

Erhvervsministeren: Her under siden sidst vil jeg orientere om en sag, som er blevet aktuel, siden sidst en erhvervsminister var i Europaudvalget: WTO-forhandlinger om globale regler for e-handel. Dernæst vil jeg komme ind på en række større sager, jeg forventer forhandlinger om dette efterår (punkterne a), b), c) og d).

Uddannelses- og forskningsministeren: Under dette punkt orienterer jeg i dag udvalget i tråd med den nye beretning, som siger, at udvalget som klar hovedregel skal orienteres om sager mindst én gang, før de forelægges til forhandlingsoplæg (punkterne e), f) og g).

a) Udvikling i WTO's plurilaterale forhandlinger angående elektronisk handel (Doharunden)

KOM (2019) 0165

Erhvervsministeren: Først WTO-forhandlinger vedrørende e-handel: Udvalget modtog et grund- og nærhedsnotat om WTO-forhandlingerne om e-handel den 6. maj 2019.

E-handelen vokser eksplosivt og giver både muligheder og udfordringer for virksomheder og forbrugere. Denne type handel er ikke omfattet af et globalt regelsæt. 78 WTO-medlemmer – herunder EU – besluttede derfor i januar at indlede forhandlinger om globale regler for e-handel. Formålet med forhandlingerne er at nå frem til fælles globale regler, der skal forbedre og udvide global e-handel. Det skal ske ved at lette virksomheders aktiviteter, f.eks. ved at bruge af elektronisk autentificering og papirløs handel, styrke forbrugernes tillid til onlinemiljøet og skabe nye muligheder for at fremme inkluderende vækst og udvikling. Da der er tale om handelspolitik – hvor EU har enekompetence – har Rådet givet Kommissionen bemyndigelse til at forhandle på medlemsstaternes vegne.

Regeringen forholder sig positivt og byder initiativer velkommen, som fremmer lige konkurrencevilkår og øger forbrugervelfærd på de globale markeder – især i forhold til e-handel.

Forhandlingerne i WTO er endnu i deres allerførste fase, og det er derfor vanskeligt at give tidshorisont for deres afslutning.

Jeg vil nu give en status over en række sager, som stadig lever fra den snart tidligere Juncker-kommission, og som det det kan blive aktuelt at forelægge for Udvalget. Lad mig starte med genoptagelsen af forhandlinger om forslaget om at begrænse adgangen til EU's udbudsmarked for tredjelande – det såkaldte International Procurement Instrument eller IPI-forslag.

b) Adgang til EU's forordning om adgangen for tredjelandes varer og tjenesteydelser til Unionens indre marked for offentlige indkøb og procedurer til støtte for forhandlingerne om adgang for Unionens varer og tjenesteydelser til tredjelandes markeder for offentlige indkøb
KOM (2012) 0124

Erhvervsministeren: Det Europæiske Råd har med sin strategiske dagsorden fra juni 2019 sat fokus på, at EU fremover skal have et stærkt fokus på EU's konkurrenceevne globalt og ikke være naive over for kinesisk handelspraksis. Det er regeringen enig i, og vi må nu se på at sikre de bedste løsninger til at opnå dette.

På mit eget område vil man bl.a. genoptage drøftelser om at begrænse adgangen til EU's udbudsmarked med henblik på at give EU fornyet tyngde i forhandlinger om at åbne for tredjelandes udbudsmarkeder.

Forslaget blev forelagt udvalget til forhandlingsoplæg i november 2014.

Danmark vil gå konstruktivt ind i drøftelserne, men fra dansk side vil det være vigtigt at sikre, at EU's udbudsmarked fortsat vil være et af de mest åbne i verden, og herved sikre højere kvalitet og lavere priser til gavn for både offentlige enheder, virksomheder og forbrugere.

Jeg vil have fokus på, at danske og europæiske virksomheder fortsat vil kunne nyde godt af at indgå i globale værdikæder.

Herudover vil det være vigtigt at sikre, at forslaget ikke vil føre til unødige administrative byrder for offentlige udbudsgivere og virksomheder. Det er dog endnu uklart, om der vil være tale om drøftelser af det seneste forslag fra 2016 eller et helt nyt forslag. Jeg vil vende tilbage til Udvalget, når der er et forslag at tage stilling til.

c) Dual use-forordningen
KOM (2016) 0616

Erhvervsministeren: Med hensyn til dual use-forordningen (som blev forelagt udvalget til forhandlingsoplæg i februar 2017) kan jeg oplyse, at forhandlingerne fortsat pågår. Både Europa-Parlamentet og Rådet har vedtaget deres positioner, ogilogforhandlingerne forventes nu at blive indledt i oktober. Det er forhåbningen, at forhandlingerne kan afsluttes ved udgangen af året. På nuværende tidspunkt finder jeg det ikke nødvendigt at genforelægge sagen til et nyt forhandlingsoplæg. Men hvis der sker væsentlige ændringer i forhandlingerne, vil jeg naturligvis genforelægge sagen.

d) Direktiv om søgsmål til varetagelse af forbrugernes kollektive interesser

KOM (2018) 0184

Erhvervsministeren: Forslaget indgår i Kommissionens forbrugerpakke "A New Deal for Consumers", og udvalget modtog d. 29. maj 2018 et grund – og nærhedsnotat om forslaget. Forslaget har til formål at sikre en ensartet og effektiv håndhævelse af de forbrugerbeskyttende regler på tværs i EU.

Håndhævelsen af de forbrugerbeskyttende regler skal følge med globaliseringen og den digitale udvikling. Derfor er det også vigtigt, at forbrugere kan sikres mod overtrædelser af den forbrugerbeskyttende lovgivning, når de handler hos virksomheder i et andet EU-land.

Samtidig er det også vigtigt at sikre, at forslaget ikke åbner op for, at danske virksomheder rammes af en række urimelige og uberettigede sagsanlæg med unødige omkostninger.

Netop denne balance har været central for drøftelsen af forslaget. Desuden har det været vigtigt for regeringen, at forbrugerombudsmanden har kunne opretholde sin nuværende kompetence til at føre gruppesøgsmål.

Forhandlingerne er stadig i gang med hyppige arbejdsgruppemøder om forslaget, og det er usikkert, hvor det ender. Som det står lige nu, lægger det finske formandskab op til, at forslaget behandles på rådsmødet den 28. november. Udvalget vil derfor efter planen blive forelagt et forhandlingsoplæg forinden.

Jens Rohde ville høre, om regeringen støttede Kommissionen tekst eller de ændringsforslag, som Europa-Parlamentet havde fremsat, herunder minimumskrav. Parlamentet mente, at der skulle være tale om minimumskrav for ikke at ødelægge velfungerende systemer i landene og samtidig sikre forbrugere i lande uden disse systemer.

Erhvervsministeren var enig i, at Parlamentets udspil var mere interessant end det, Kommissionen havde lavet.

e) Forordningen for ITER

KOM (2018) 0445

Uddannelses- og forskningsministeren: Den første sag drejer sig om forslag til forordning for ITER. Forslaget har til formål at sikre finansiering til fortsat europæisk deltagelse i ITER. Det er et stort grundforskningsprojekt, der sigter mod afgørende videnskabelige gennembrud inden for udvikling af fusionsenergi.

Regeringen støtter en fortsættelse af ITER-projektet, men understreger, at projektets styring, ledelse og omkostningskontrol skal forbedres markant.

Rasmus Nordqvist ville gerne vide, om det nævnte program for fusionsenergi samt det for nuklear forskning og innovation (se punkt 5f) indgik i forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme på ministerens område.

Formanden havde noteret sig ministerens bekymring over den måde, hvorpå budgetmidler til diverse programmer blev anvendt. Hvordan agtede regeringen at følge op og sikre en bedre udnyttelse af afsatte midler? Ville man bede om at få effektmålinger af programmerne? Og hvordan ville regeringen gå ind i at undersøge, om budgetrammerne var de rigtige? Det ville være nyttigt at have de svar parat inden de annoncerede forhandlingsoplæg, så udvalget var klar over, hvordan regeringen ville agere.

Uddannelses- og forskningsministeren svarede Rasmus Nordqvist, at Euratom beløb sig til 1,675 mia. euro over 7 år og ITER 5,4 mia. euro for samme periode.

Svaret til formanden var, at det var vigtigt at følge op og i det hele taget hold hånd i hanke, når der sker budgetoverskridelser og forsinkelser. Som hun så det, var man kommet så langt i den første planlægningsfase, at der ville være mere styr på det fremover. Hun ville være meget opmærksom på det element i det kommende forløb og i drøftelser med kolleger.

Rasmus Nordqvist bemærkede, at der var tale om store beløb i det flerårige budget til de nævnte projekter. Man skulle gøre op, om det var værd at bruge så mange penge, når ministeren samtidig gik ud fra et besparelsesbudget, ifølge hvilket Danmark for intet i verden ville betale mere end 1 pct. af BNI? De beløb, ministeren nævnte, havde stor indflydelse på, hvordan penge inden for hendes område skal bruges over de næste 7 år. Hun kunne altså ikke nøjes med at sige, at det var finansministerens bord, for det skulle stå klart, inden ministerens præsentation af forhandlingsoplæg, hvorvidt der ville tale om støtte til projekter, der koster mange penge, samtidig med at der skal foretages store besparelser fra dansk side.

Uddannelses- og forskningsministeren bekræftede hun, at der var tale om betydelige budgetter. ITER var et allerede etableret grundforskningsprojekt, hvor Danmark som værtsnation havde forpligtet sig i ministerens forgængers tid. Det kunne Danmark ikke trække sig ud af.

Rasmus Nordqvist understregede, at man med den dogmatiske holdning om et maxbudget på 1 pct. var nødt til at pege på, hvor man kan skære ned. Hvilke projekter skulle skæres fra? Alle ministre var nødt til at pege på nedskæringer inden for deres respektive områder. Ellers kunne man ikke gå til MMF-forhandlingerne med så stram en ramme. Så man på, hvor man kunne skære inden for forskning og udvikling, kunne det måske netop være de to projekter, som ministeren ville forelægge til forhandlingsoplæg senere på året.

f) Euratoms rammeprogram for forskning- og uddannelse
KOM (2018) 0437

Uddannelses- og forskningsministeren: Den næste sag drejer sig om forslag til forordning for Euratom. Euratom er EU's rammeprogram for nuklear forskning- og innovation. Formålet med den nukleare forskning er at bidrage til social velfærd, økonomisk velstand og miljømæssig bæredygtighed ved at forbedre nuklear sikkerhed og strålingsbeskyttelse. Programmet vil videreføre de centrale forskningsaktiviteter fra det nuværende program.

Regeringen mener generelt, at programmet bør fokusere på strålingsbeskyttelse og på sikkerhed og affaldshåndtering i forbindelse med eksisterende reaktorer.

Se også punkt 5 e).

g) Forordningen for Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi
KOM (2019) 0331

Uddannelses- og forskningsministeren: Det tredje og sidste punkt, jeg vil orientere om, er forordningen for det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT). EIT har til formål er at imødegå store samfundsudfordringer ved at forbedre EU's innovationskapacitet. Det skal ske gennem integrering af videnstrekanten – uddannelse, forskning og innovation. EIT's primære instrument er de større offentlig-private partnerskaber "viden- og innovationsfællesskaber" – også kaldet KIC'er.

Regeringen er overordnet positiv over for formålet med EIT og dets primære instrument, KIC'erne. Regeringen finder, at der er behov for mere viden om effekten af de otte allerede etablerede KIC'er, før nye KIC'er etableres.

Som sagt giver jeg i dag blot en indledningsvis orientering om sagerne. Jeg vil vende tilbage med en mere detaljeret gennemgang på et senere tidspunkt.

Ulla Tørnæs spurgte, om Danmark ville byde ind på KIC-partnerskaberne.

Uddannelses- og forskningsministeren havde ikke kendskab til aktuelle danske planer i retning af KIC-partnerskaber. Hun holdt fast i, at de otte eksisterende skal evalueres, før man opretter nye.

Mødet sluttede kl. 12.57.